

Tecnologia amb T majúscula

Una vegada més, la Tecnologia s'ha fet mereixedora de ser escrita amb **T** majúscula...

El 13 d'octubre passat, trenta-tres miners xilens van veure la llum i van tornar a la vida, després de romandre setanta dies atrapats al pou d'una mina.

Si bé el primer missatge d'esperança va ser força rudimentari i va venir de la mà

d'una nota manuscrita, el desenllaç ha posat de manifest que la tecnologia és, sovint, la base dels finals feliços.

Des d'un humil telèfon mòbil fins a la sofisticació del «taüt de salvació», passant per tot l'assossec transmès per una càmera i l'eficàcia del protocol de perforació...

Davant reptes creixents, podem dir, amb satisfacció, que fins ara la tecnologia ha tingut un rol cabdal en el desenvolupament de solucions creatives. Però solucions.

Josep M. Fuertes i Armengol (josep.m.fuertes@upc.edu)

JUNTA de la SCT

Presidència: Josep M Fuertes

Vicepresidència: Ramon Izquierdo

Tresoreria: Aina Barceló

Secretariat: Marc Barracó

Vocals: Estanislau Tomàs

David Atzet

Jordi Berenguer

Alexandre Blasi

Ricard Bosch

Josep M. Font

Victor Fuses

Fede Luque

Jordi Ojeda

Manel Pagès

Núria Salán

Montserrat Sebastià

Victor Serra

Vicenç Torra

Delegació de l'IEC: Alicia Casals

Secretària a l'IEC: Mercè Montaña

Contacte: sct@iec.cat

FORMULA STUDENT: LA FÒRMULA 1 DE L'ESTUDIANTAT D'ENGINYERIA

L'estudiantat de les dues escoles d'Enginyeria Industrial de la UPC ha concursat en la darrera edició de Formula Student, la més important dins la seva categoria. Formula Student és una competició universitària nascuda als anys vuitanta que promou la innovació i la R+D mitjançant el projecte d'un vehicle, i es porta a terme a Europa, als Estats Units, al Japó i Austràlia. En aquest esdeveniment internacional es donen cita les universitats més prestigioses de tot el món per competir amb projectes de cotxes tipus *Formula*. Aquesta cursa promou l'excel·lència en enginyeria per mitjà d'una competició entre universitats que dissenyen, construeixen, desenvolupen i competeixen amb un petit equip amb un monoplaça.

L'equip EcoRacing, de l'ETSEIAT, amb l'únic vehicle híbrid de la Península, ha estat subcampió a la Formula Student de Torí (Itàlia).

D'altra banda, l'equip CAT03 de l'ETSEIB ha realitzat una bona temporada, recompensat amb un dotzè lloc a la cursa de Varano (Itàlia).

EL FUTUR PROPER A LA SCT

CONFERÈNCIES I ESDEVENIMENTS

Cicle de lectures 2010: Còmic, ciència i tecnologia

Dins el cicle de lectures d'aquest any, se celebra durant aquest període la quarta sessió amb el títol «Enginy i tècnica en el cinema fantàstic» (dimarts 23 de novembre de 2010). El convidat va ser Àngel Sala, advocat reconvertit en escriptor, guionista i crític cinematogràfic i director del Festival Internacional de Cinema Fantàstic de Catalunya des de fa deu anys. Sala acaba de publicar el llibre *Profanando el sueño de los muertos*, un veritable viatge a través de la memòria del cinema fantàstic espanyol, des dels inicis, al final del segle XIX, fins a l'actualitat. L'autor realitza una tasca molt personal i a la vegada molt rigorosa de recuperació de la memòria històrica del cinema fantàstic. El llibre recull una documentació fotogràfica molt valuosa, amb més de sis-cents cinquanta imatges de, gairebé, totes les pel·lícules comentades en el text.

Si l'adjectiu *fantàstic* és una porta oberta a la nostra imaginació, una fuga de la realitat versemblant de la quotidianitat de la nostra vida, cal reconèixer la contribució de les nostres lectures (llibres i còmics) fantàstiques i les nostres pel·lícules a l'imaginari popular de més d'una generació. De ben segur que el cinema fantàstic ha tingut una influència cabdal en la nostra percepció de la ciència i la tecnologia del passat, present i futur de la nostra societat.

Aquesta activitat, coordinada pel nostre company Jordi Ojeda, té l'objectiu de divulgar la ciència i la tecnologia a la societat, tot utilitzant l'art com a element transmissor i pedagògic per aproximar l'àmbit artístic amb la vessant més tecnològica. Aquests actes, públics i gratuïts, contribueixen al debat i a la reflexió participativa d'un ampli públic.

IX Jornada Memorial Democràtic a la UPC: fem memòria per fer futur

El dimecres 1 de desembre se celebrarà aquesta Jornada, coorganitzada amb la Càtedra UNESCO de Tècnica i Cultura de la UPC, promotora des de l'inici. El tema escollit aquest cop és «Els fonaments de la cultura popular: el cas de l'editorial Bruguera», coincidint amb el centenari de la creació de l'editorial. En aquesta activitat es compta amb la presència i la col·laboració d'Antonio Martín i d'Antoni Guiral, dos experts en la història i la divulgació de les revistes per a infants i juvenils. També hi seran altres autors de l'editorial de diverses èpoques.

La farga catalana. Cicle de conferències i excursions

Al llarg del darrer trimestre del 2010, s'han organitzat diverses activitats (conferències, excursions, debats...) des del Centre Excursionista de Catalunya, amb la col·laboració de la Societat Catalana de Tecnologia, amb la finalitat de conèixer la història d'un procés tecnològic que ha quedat en la memòria, com és el procés català d'obtenció d'esponja de ferro.

Més informació de les activitats:

<http://sct.iec.cat/filial/ViewPage.action?siteNodeId=241&languageId=1&contentId=-1>

Institut
d'Estudis
Catalans

Societat Catalana de Tecnologia

Butlletí núm. 4, tardor 2010 filial de l'IEC

PREMIS

Dins el Cartell de Premis i Borses d'Estudi de l'IEC, des de l'any 1969 està instituït el premi de la Societat Catalana de Tecnologia, ofert a un treball d'investigació, bibliogràfic o d'assaig sobre tecnologia.

Per a l'edició del 2011, encara resta obert el termini de presentació de candidatures.

Més informació:

<http://sct.iec.cat>

HOMENATGE A FRANCESC BEATO

Des d'aquestes línies, la nostra entitat vol retre homenatge a Francesc Beato, vocal de la Secció de Muntanya del Centre Excursionista de Catalunya i vocal de la Comissió de Publicacions. Va ser membre de la Junta Directiva entre el 1993 i el 1998, vicepresident d'aquesta Junta entre el 1998 i el 2007, a més de col·laborador excepcional de la nostra entitat. Restarà a la nostra memòria el seu caràcter emprenedor i la seva il·lusió per engegar i dur a terme projectes de difusió d'activitats de ciència i tecnologia a Catalunya.

ENTREVISTA

Lluís Jofre és professor catedràtic del Departament de Teoria del Senyal i Comunicacions de la Universitat Politècnica de Catalunya, doctor enginyer en telecomunicacions, secretari de la Secció Catalana de Ciències i Tecnologia de l'IEC, *fellow* de l'IEEE i membre especialment actiu en l'àmbit acadèmic, amb un currículum espectacular, tant en l'àmbit docent com en la recerca i la gestió. Destaquem el seu treball científic, centrat en el disseny i la miniaturització d'antenes i els sistemes radiants per a comunicacions mòbils, visualització electromagnètica i xarxes de sensors, i la seva activitat com a director de l'ETSETB, vicerector de la UPC i director de la Càtedra Telefònica de la UPC, entre d'altres. Va néixer a Canet de Mar el 1956, i recentment ha estat guardonat per la Generalitat de Catalunya amb la Medalla Narcís Monturiol al Mèrit Científic i Tecnològic, per la seva tasca com a director del programa ENGINYCAT.

Lluís, Sr. Jofre, Dr. Jofre... Com us estimeu més que ens hi adrecem?

Lluís, Lluís, això ho tinc claríssim... Sóc un noi de carrer...

Aquesta entrevista consta d'una bateria de preguntes amb resposta immediata, que acostuma a ser la millor... Et sembla bé que comencem?

I tant!!

Endavant! Una illa on t'hauries volgut perdre.

Em temo que les meves respostes seran duals, i potser us trencaré l'esquema... Una illa propera és Sardenya i l'Alguer; una de llunyana és la de San Juan (entre Seattle i Vancouver).

Un racó de Barcelona que no ens hem de perdre.

Un racó de Barcelona, un racó modernista, el Passeig de Gràcia, amb la Casa Batlló. Fora de Barcelona, les platges del Maresme...

Una paraula... que no es perdi!

D'aquelles paraules que m'encanten, i també seré dual, és *entremaliat*. Denota un esperit transgressor, però alhora positiu, simpàtic, de transgressió educada.

Una tecnologia que t'hagi fet sentir cofoi de col·laborar amb aquesta Societat.

Coses que ajuden i que són del meu ram... el GPS! És una tecnologia ajudadora i amb futur. I combinada amb la telefonia mòbil. Aquesta combinació és la tecnologia del futur.

Un personatge que podríem haver «fitxat» per a la SCT.

En Francesc Salvà i Campillo. Era metge i va ser precursor de la telegrafia, utilitzant una granota com a sensor... Va ser un visionari que va combinar la ciència i la tecnologia.

Una trajectòria personal.

Pere Duran Farell, a qui vaig tenir l'enorme sort de conèixer, i vam tenir complicitat... Una persona de consens constructiu.

Una fita que ha marcat la teva carrera professional.

El que finalment m'ha marcat molt ha estat la meva primera estada a París, quan vaig acabar la carrera i vaig conèixer el Prof. Bolomey, que em va introduir a una visió de l'enginyeria molt orientada a les necessitats de la indústria.

Una empresa personal que aconsellis a tothom que persegueixi.

Viure en un altre país i una altra cultura.

Un llibre.

The World Is Flat: A Brief History of the Twenty-First Century, de Thomas Friedman. El vaig «llegir» en anglès en *audiobook*. Aconsello a tothom que ho faci, això d'escollar llibres... Transmet més emoció que el text imprès. M'hi va introduir el Paco Solé Parellada.

El darrer llibre que has llegit.

Presumeix de vins en 7 dies, de la Meritxell Falgueras (Columna/Salsa Books). És un llibre lleuger, fàcil, didàctic, divertit i informatiu sobre la cultura del vi.

Un plat que menjaries cada dia.

Bona pregunta! Dos plats que m'encanten: les sardines a la brasa, com a plat de mar, i la vedella amb bolets, com a plat de muntanya.

Una ciutat del món.

Més enllà de Barcelona, París.

Un desig de futur...

Un estudi dels anys vuitanta o noranta mostrava com seria Europa l'any 2020, i van preveure que hi hauria la descomposició del països de l'Est. També situaven Catalunya amb entitat pròpia, en aquest mapa. La meva il·lusió és que aquest mapa es faci realitat.

Una pregunta que no us hem fet i que us hagués agradat que us féssim...

Sobre la meva època de jove amb cabells llargs... Tinc un petit record en el marc del moviment escolta a Canet de Mar, i vaig col·laborar en l'organització de les 6 hores de Canet de Mar i el Canet Rock.

Moltes gràcies Lluís. Fins aviat!

DIFUSIÓ I COL·LABORACIÓ DES DE LA SCT

El darrer mes d'octubre, en el marc de l'activitat «Ciència en Acció», celebrada a Santiago de Compostel·la, la nostra companya Núria Salán va rebre la Menció d'Honor en la modalitat «Ciència, Ingenieria y Valores» pel treball *INSPIRE3: promoció del talent a l'enginyeria*.

En aquest certamen va ser guardonat amb el Premi Santillana el treball *Produccions digitals de química*, elaborat pel Grup de Recursos per a la Didàctica de la Química (GReDiQ). El treball, liderat per Dolors Grau (EPSEM-UPC), consisteix a donar difusió a vídeos d'alt cost per afavorir l'aprenentatge autònom de la química de laboratori, i ha estat dut a terme per professorat de tots els campus de la UPC, i entre ells també s'hi troba Núria Salán.

ENLLAÇOS A ALTRES ENTITATS

Barcelona Digital Centre Tecnològic (22@) info@bdigital.org
Cercle Tecnològic de Catalunya (CTecno) <http://www.ctecno.com/>

RELACIÓ D'ENTITATS I EMPRESES COL·LABORADORES

ETSEIB, Escola Tècnica Superior d'Enginyeria Industrial de Barcelona	ETSAB, Escola Tècnica Superior d'Arquitectura de Barcelona	FIB, Facultat d'Informàtica de Barcelona	ETSEIAT, Escola Tècnica Superior d'Enginyeries Industrial i Aeronàutica de Terrassa
FNB, Facultat de Nàutica de Barcelona	Associació del Professorat de Tecnologia de Catalunya	Iberfluid Instruments	Yahoo, cercador
Associació d'Amics de la Metal·lúrgia	MAGMA Recerca Jove	Ictineu Submarins, SL	